

Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi

2025, 8(3): 160-177.

DOI: [10.26677/TR1010.2025.1509](https://doi.org/10.26677/TR1010.2025.1509)

ISSN: 2667-422X Dergi web sayfası: www.sobibder.org

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Filmlerle Değer Aktarımı: Ayla Film Örneği

Doç. Dr. N. Gamze ILICAK YÜCEL, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, İstanbul, e-posta: ngilicak@gelisim.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1193-5384>

Öğr. Gör. Tuğba ÇAKIR, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi, İstanbul, e-posta: tcakir@gelisim.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2468-1587>

Öz

Değerler, toplum tarafından doğru ve güzel kabul edilen davranışlar bütünüdür. Her gün yeni bir teknik gelişmenin yaşandığı günümüz dünyasında; radyo, televizyon, bilgisayar gibi aletler ve internet gibi sanal ağlar aracılığıyla değerler aktarımı gerçekleşmektedir. Ulusal kanallar, sinemalar, sanal platformlar; filmlerin insanlarla buluştuğu, etkileşimin gerçekleştiği kitle iletişim mekânlarıdır. Filmler insanları derinden etkilemekte, moda oluşturmakta, toplumsal değerlerin aktarımına hatta değişimine neden olmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe eğitiminde kullanılan etkinliklerden biri de filmler aracılığıyla değerler aktarımı etkinliğidir. Bu çalışmada, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B2 seviyesinde olan 21 gönüllü öğrenciye filmler aracılığıyla değer aktarımı etkinliği uygulanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Öğrenci görüşlerini toplamak amacıyla veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuş; elde edilen nitel verilerin analizinde ise betimsel analiz ve içerik analizi yöntemleri uygulanmıştır. Öğrenci görüşlerinden elde edilen sonuçlara göre filmlerin değer aktarımındaki rolü değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Değer Aktarımı, Filmlerle Değer Aktarımı.

Makale Gönderme Tarihi: 07.01.2025

Makale Kabul Tarihi: 02.03.2025

Önerilen Atıf:

Ilıcak Yücel, N. G. ve Çakır, T. (2025). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Filmlerle Değer Aktarımı: Ayla Film Örneği, *Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi*, 8(3): 160-177.

Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences

2025, 8(3): 160-177. DOI: [10.26677/TR1010.2025.1509](https://doi.org/10.26677/TR1010.2025.1509)

ISSN: 2667-422X Dergi web sayfası: www.sobibder.org

RESEARCH PAPER

Value Transfer Through Films in Teaching Turkish as a Foreign Language: Ayla Film Example

Associate Prof. Dr. N. Gamze ILICAK YÜCEL, İstanbul Gelişim University, Faculty of Economics, Administrative and Social Sciences, İstanbul, e-mail: ngilicak@gelisim.edu.tr

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1193-5384>

Lecturer Tuğba ÇAKIR, İstanbul Gelişim University, Turkish and Foreign Language Application and Research Center, İstanbul, e-mail: tcakir@gelisim.edu.tr

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2468-1587>

Abstract

Values are a set of behaviors that are accepted by society as correct and beautiful. In today's world, where there is a new technological development every day, values are transferred through devices such as radio, television, computers and virtual networks such as the Internet. National channels, cinemas, virtual platforms are mass communication places where movies meet people and interaction takes place. Movies deeply affect people, create fashion, and cause the transfer and even change of social values. One of the activities that is used in teaching Turkish as a foreign language is the activity of transferring values through movies. In this study, the activity of transferring values through movies was applied to 21 volunteer students at B2 level who are learning Turkish as a foreign language. Case study method, which is one of the qualitative research approaches, was used in the research. In order to collect student opinions, a semi-structured interview form was created as a data collection tool; In the analysis of the qualified data obtained, descriptive analysis and content analysis methods were applied. According to the results obtained from the students' opinions, an attempt was made to evaluate the role of films in value transfer. Keywords: teaching Turkish as a foreign language, value transfer, value transfer through films

Keywords: Teaching Turkish as A Foreign Language, Value Transfer, Value Transfer Through Films.

Received: 07.01.2025

Accepted: 02.03.2025

Suggested Citation:

Ilıcak Yücel, N. G. and Çakır, T. (2025). Value Transfer Through Films in Teaching Turkish as a Foreign Language: Ayla Film Example, *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 8(3): 160-177.

GİRİŞ

İletişim araçları içinde mühim bir yere sahip olan dil; toplumun kimliğini, değerler bütünü, yaşam tarzını bünyesinde barındıran ve bunları yansıtan önemli bir unsurdur. Kültür aktarımındaki yeri sebebiyle dili, kültürden bağımsız düşünmek mümkün değildir. Yabancı dil öğrenen biri; ister istemez hedef dilin kelime hazinesini, dilbilgisini, morfolojisini öğrenmenin yanı sıra; o dilin kullanıldığı toplumun kültür ve değerler sistemi hakkında da bilgi sahibi olmalıdır. Bu sayede dil öğrenimi başarıyla gerçekleşmekte, dilin kullanılması daha anlamlı ve etkili hâle gelmektedir.

Uluslararasılaşmanın arttığı, mesafelerin anlamsızlaştığı günümüz dünyasında; göçler, siyasi olaylar, ekonomik sebepler, eğitim alanındaki gelişmeler, farklı kültürleri tanımaya yönelik duyulan merak... gibi sebepler yabancı dil öğrenmek isteyen kişi sayısını arttırmaktadır. Türkiye ve Türkçe de bu durumdan etkilenmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanındaki öğrenci kontenjanı üniversiteler ile çeşitli kurum ve kuruluşlarda her geçen gün çoğalmakta hatta bu alana dair yapılan çalışmalar da hız kazanmaktadır.

İnsanların teknik gelişmeler dolayısıyla tek tipleşmesi; toplumların kendi değerler sisteminden uzaklaşması, geçmişte var olan bazı değerlerin kullanımdan düşmesi hatta unutulması gibi sebepler değerler aktarımı nev'inden çalışmaların sayısının artırılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Toplumun birlik ve beraberlik duygusunu pekiştiren değerler; kültürel geçmişin muhafaza edilmesinde, genç kuşaklara aktarılmasında mihenk taşı görevi üstlenmektedir. Değerler eğitime yönelik: değer aktarma yaklaşımları, değer gerçekleştirme yaklaşımları ve bütüncül değerler eğitimi (Küçük Turgut, 2020: 95) gibi yaklaşımlar bulunmakla birlikte; değerlerin kazandırılması sürecinde faydalanan pek çok materyal de bulunmaktadır. Değer aktarımı hikâyeler, masallar, fıkralar gibi edebi türler; şarkılar, oyunlar, etkinlikler gibi uygulamalar; posterler, resimler, filmler gibi görsel materyaller ile gerçekleştirilebilmektedir.

Dilin sadece kelimeler ve gramerle değil, aynı zamanda gerçek yaşam ve kültürel bağlamla ilişkilendirilerek öğretilmesi; öğrencinin dilin gerçek kullanımını öğrenmesi, kültürel kavrayışını geliştirmesi, iletişim becerilerini güçlendirmesi ve toplumsal uyuma destek olması açısından da önem arz etmektedir. Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe eğitiminde kullanılabilecek araçlardan biri olan filmler aracılığıyla değer aktarımı etkinliği üzerinde durulacak, "Ayla" filmi üzerinden değerler aktarımına yönelik çeşitli tespitlerde bulunulacaktır.

Yabancı Dilde Değer Aktarımı

Yabancı bir dili öğrenirken hatasız ve etkili bir şekilde iletişim kurmak için, o dilin kültürel bağlamını bilmek gerekmektedir. Kültürel bağlama hâkim olan kişi, dili doğru şekilde ve doğru anlamlarda kullanır. Kendini ifade ederken yanlış anlaşılmalara maruz kalmayan bireyin iletişimi de verimli hâle gelir.

Gerçek yaşam şartları göz önünde bulundurulduğunda, iletişimin bir bağlam olmadan gerçekleşmesinin mümkün olmadığı görülmektedir. Tüm bağlamlar en az bir kültürel unsur barındırdığı için iletişimi kültürden, o topluma yönelik değerlerden, geleneklerden, sosyal normlardan ayrı düşünmek imkânsızdır. Yabancı dil öğrenen bireyin o dilin kültürel bağlamında yeterlilik kazanabilmesi adına o dilin konuşulduğu ülkenin tarihî olaylarını bilmesi, müziğine, edebiyatına, farklı sanat dallarına hâkim olması, yeme-içme kültürünü tanınması, giyim-kuşam alışkanlıklarına aşina olması icap etmektedir. Günlük yaşama uygun davranışlar sergilemesi, o

toplumda yaygın olan jest ve mimikleri bilmesi, el hareketleri ile sembolik dili kavraması gereklidir (Memiş, 2016: 610-611).

Akkaya'nın (2013: 179) da belirttiği gibi dil öğretimi, kültürel aktarımla paralel ilerleyen bir kavramdır. Sözcük öğretimi ve temel dil becerilerinin geliştirilmesi esnasında kültürel değerler de aktarılmaktadır. Yabancı dilde değerlerin aktarımı, kültürel uyum ve dil yeterliliği ile doğrudan ilişkilidir. Yabancı bir dili öğrenen kişinin dil ile kimliği veya duygusal dünyası arasında bağ oluşturabilmesi adına çok fazla gayret göstermesi gerekmektedir. Öğrencilerin hedef dili daha iyi anlamaları adına, ders esnasında veya materyaller aracılığıyla öğrenilen dilin toplumuna dair kültürel unsurlar aktarılması önemiyet arz etmektedir.

Yabancı dil öğretiminde kültür ve değer aktarımı için çeşitli materyaller, farklı yöntemler kullanılmaktadır. İşcan'a (2017: 442) göre öğrencilerin hedef dilin kültürünü öğrenmeleri için etkili yollardan biri de hedef kültürle ilgili film izlemeleridir. Kültür ve değerler aktarımında önemli bir role sahip olan filmler, görsel ve işitsel zenginlikleri sayesinde izleyicileri doğrudan etkileyerek kültürel bağlantı kurmalarını sağlar. Özellikle duygusal bağlantılar kurulmasına olanak tanıyan bu ortam, izleyicilerin filmlerdeki karakterlerle empati kurmasına yardımcı olur. Bu da onların o kültürün değerlerini ve normlarını derinlemesine anlamalarını sağlar.

Geniş kapsamlı ve zengin hikâyeler sunan filmler aracılığıyla öğrenciler; öğrendiklerin dilin toplumunun günlük yaşamını, yaşantısını, alışkanlıklarını geniş bir perspektiften görme imkânı kazanır. Filmlerde kullanılan gündelik dil ile dil becerilerini geliştirir, öğrendikleri dilin toplumunu daha iyi anlamaya başlarlar.

Istanto (2009: 281), hedef kültürün öğretimine yönelik filmlerin seçiminde şu hususlara dikkat edilmesi gerektiğini söyler:

1. Öğrencinin dil seviyesi dikkate alınmalıdır. Düşük seviyedeki öğrenciler için alt yazılı filmlerin izletilmesi daha uygundur.
2. Yüksek seviyedeki dil öğrencileri için kültürel açıdan daha karmaşık konuların işlendiği filmler tercih edilmelidir.
3. Hedef dilin / konuşma dilinin ön plana çıktığı filmler yüksek düzeydeki öğrenciler için daha uygundur.
4. Filmin çekildiği mekânların hedef dilin konuşulduğu ülkenin farklı bölgelerinde çekilmiş olması farklı kültürel özelliklerin öğretilmesi açısından önemlidir.

Yabancılar Türkçe öğretiminde değer aktarımı aracı olarak filmlerin kullanılması derse olan ilgiyi alakayı arttıracaktır. Her seviyede kullanılabilecek olan bu etkinlik, bu çalışmada B2 seviyesinde olan 21 gönüllü öğrenciye uygulanacaktır.

Adem İşcan ve Beytullah Karagöz'ün 2016 yılında "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Konuşma Becerisi Kazandırmada Filmlerin Kullanımı" adlı araştırması, Adem İşcan ile Mahmut Delen'in 2017'de "Yabancılar Türkçe Öğretiminde Filmlerin Kullanımı (Selvi Boylum Al Yazmalım Filmi Örneği)" makalesi, Halil İbrahim Elsıkma'nın da 2019'da "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Filmlerin Kültürel Unsurlar Açısından İncelenmesi" isimli çalışması bulunmaktadır. Sayılan örneklerden hareketle yabancılar Türkçe eğitiminde filmler aracılığıyla değerler aktarımına yönelik araştırmaların olduğu görülmektedir.

Bu çalışmada değer aktarım aracı olarak 2017 yılında vizyona giren Türkiye ve Güney Kore ortak yapımı "Ayla" filmi seçilmiştir. Film, Kore Savaşı sırasında Türk askerleri ile Koreli küçük bir kız çocuğu arasında geçen gerçek olaylardan hareketle çekilmiştir.

“Ayla” Film Özeti

Kore Savaşı’na gönüllü olarak katılan Süleyman Astsubay, savaş alanında bir kız çocuğu bulur. Koreli bu küçük kız çocuğunun ailesi ölmüştür ve çocuk ortalıkta ne yapacağını bilmeyen bir hâlde dolaşmaktadır. Küçük çocuğun zor durumda olduğunu anlayan Süleyman Astsubay, onu yanına alır ve ona “Ayla” ismini verir. Süleyman Astsubay ile Ayla arasında derin bir bağ gelişir, âdeta baba-kız gibi olurlar.

Türk Birliği’nin karargâhında yaşamaya başlayan Ayla, birliğin neşe kaynağı hâline gelir. Süleyman Astsubay ile çok zaman geçiren Ayla, ona baba demeye başlar. Ayla, Türk askerleriyle birlikte yaşarken Türkçe de öğrenir. 15 ayın sonunda birliğin Kore’deki görevi tamamlanır ve Türkiye’ye geri dönme zamanları gelir.

Süleyman Astsubay, Ayla’yı Kore’de bırakmak istemez fakat hukuki yollarla Ayla’yı Türkiye’ye getiremez. Ayla’yı Kore’de bırakarak Türkiye’ye dönmek zorunda kalır. Birbirleriyle vedalaşırken birbirlerine tekrar buluşma sözü veren Süleyman Astsubay ve Ayla, savaş bittikten yaklaşık 60 yıl sonra gazetecilerin yardımıyla bir araya gelir.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde değer aktarım aracı olarak filmlerin kullanılmasının etkili olup olmadığı hakkında öğrenci görüş, fikir ve önerilerini almaktır. Filmler; görsel ve işitsel çeşitlilikleriyle izleyicileri etkileyen, kültürel bağların kurulmasına destek olan unsurlardır. Filmler aracılığıyla izleyiciler, karakterler ile empati kurarak filmlerdeki kültürel değerleri ve normları benimserler. Bu hususta çalışmada şu sorulara cevap aranmıştır:

- Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için filmler, değer aktarımında etkili olabilir mi?
- Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ders içinde, değer aktarım aracı olan filmler seyrettirilmeli midir? Ne kadar sürede seyrettirilmelidir?
- Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde değer aktarımı için bir film seyrettirilmesi yeterli midir?
- Öğrencilerin filmi izlemeden önceki görüşleriyle ve filmi izledikten sonraki görüşleri arasında bir fark var mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Durum çalışmaları, nicel ya da nitel yaklaşımla gerçekleştirilebilir. Her iki yaklaşımın da temel amacı, belirli bir durum hakkında sonuçlar elde etmektir. Nitel araştırmalar, bir sosyal olgunun ilgili bireylerin bakış açısına dayanarak incelenmesine ve bu bakış açılarını etkileyen sosyal yapıları ve süreçleri ortaya koymaya olanak vermektedir (Baltacı, 2019: 382).

Bu araştırmada, veri toplama aracı olarak uzman görüşü alınarak oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu form aracılığıyla yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerden konu hakkında görüş bildirmeleri ve açık uçlu soruları cevaplamaları istenmiştir. Elde edilen veriler, içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir.

Çalışma Grubu

Bu çalışma, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında İstanbul Gelişim Üniversitesi Türkçe Hazırlık Programı'nda kayıtlı B2 seviyesinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenen, "Katılımcılar İçin Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu"nu imzalayan toplam 21 gönüllü öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmaya katılan katılımcılara ait demografik bilgilere Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Demografik Bilgileri

Katılımcı	Cinsiyet	Yaş	Ülke	Eğitim Durumu	Anadili	Diğer Diller
K1	Kadın	21	Suriye	Lise	Arapça	Türkçe
K2	Kadın	20	İran	Lise	Farsça	İngilizce
K3	Kadın	20	Yemen	Lise	Arapça	İngilizce, Almanca
K4	Erkek	22	Irak	Lise	Arapça	İngilizce
K5	Erkek	19	Sudan	Lise	Arapça	İngilizce
K6	Erkek	24	Filistin	Üniversite	Arapça	İngilizce
K7	Kadın	20	Yemen	Lise	Arapça	İngilizce-Türkçe
K8	Erkek	22	Suriye	Lise	Arapça	Türkçe
K9	Erkek	20	Mısır	Lise	Arapça	İngilizce
K10	Kadın	19	Filistin	Lise	Arapça	İngilizce-İbranice
K11	Kadın	37	İran	Üniversite	Farsça	Türkçe
K12	Kadın	30	İran	Üniversite	Farsça	Türkçe, İngilizce
K13	Kadın	30	Filistin	Üniversite	Arapça	İngilizce, İbranice
K14	Kadın	47	Irak	Üniversite	Arapça	İngilizce
K15	Kadın	19	Yemen	Lise	Arapça	İngilizce
K16	Kadın	28	İran	YL/Doktora	Azerice	İng., Fra., İsp., Tr.
K17	Kadın	27	İran	Üniversite	Farsça	Türkçe
K18	Kadın	23	Afganistan	Lise	Farsça	İngilizce, Türkçe
K19	Kadın	25	Suriye	YL/Doktora	Arapça	İngilizce, Türkçe
K20	Kadın	19	Filistin	Üniversite	Arapça	İngilizce, Türkçe
K21	Erkek	20	Yemen	Lise	Arapça	İngilizce

Verilerin Toplanması

Araştırmanın, İstanbul Gelişim Üniversitesi Etik Kurulu tarafından 25.05.2024 tarih ve 2024-07 sayılı toplantısı kararına göre etik kurul onayı alınmıştır. Araştırma üç aşamada gerçekleştirilmiştir:

Birinci Aşama: Araştırmanın birinci aşamasında, araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan dört temel açık uçlu sorunun, katılımcılar tarafından cevaplanması istenmiştir. Katılımcılara soruları cevaplarken görüşlerini daha iyi ifade edebilmeleri için kendi dillerinden Türkçeye çeviri yapabilecekleri de belirtilmiştir. Katılımcılardan cevaplamaları istenen sorular şunlardır:

1. Filmler aracılığıyla değer (kültür) aktarımı yapılabileceğini düşünüyor musunuz? Evetse neden? Hayırsa neden?
2. Türk kültürüne yönelik aile kavramı hakkında hangi bilgilere sahipsiniz?
3. Sizce Türkler barışçı bir millet mi? Vatansever mi? Türk tarihi hakkında bilginiz var mı?

4. Türkler yardımsever bir millet mi? Başka kültürden insanlara destek oluyorlar mı?

İkinci Aşama: Öğrencilere bu araştırma kapsamında seçilen “Ayla” filmi hakkında bilgi verildikten sonra, film sınıf ortamında izlettirilmiştir.

Üçüncü Aşama: Öğrencilere “Ayla” filmi izlettirildikten sonra araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan yedi temel açık uçlu sorunun, katılımcılar tarafından cevaplanması istenmiştir. Öğrencilerin filmden önceki ve filmi izledikten sonraki görüşleri arasında bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla, ilk dört soru ilk aşamadaki sorularla aynı tutulmuştur. Diğer üç soru ise aşağıda belirtilen filmi de kapsayan sorulardır:

5. Türk değerlerini (kültürünü) öğrenmek için bir film izlemek yeterli midir?
6. Derslerde böyle filmler seyredilsin mi? Evetse ne kadar sürede seyredilsin?
7. İzlediğiniz filmde en beğendiğiniz sahne hangisidir? En rahatsız olduğunuz sahne hangisidir?

Verilerin Analizi

Nitel verilerin çözümlemesinde betimsel analiz ve içerik analizi yöntemleri kullanılmıştır. Betimsel analiz yaklaşımına göre elde edilen veriler, araştırma sorusu veya alt sorulardan yola çıkılarak belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2021: 70). Araştırmanın birinci aşamasında, yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen katılımcı görüşleri, iki araştırmacı tarafından bağımsız bir şekilde okunmuştur.

Araştırmacıların veriler üzerinde gerçekleştirdiği tartışmalar sonucunda, çalışmanın araştırma sorularına yanıt verecek kategoriler ve temalar belirlenmiştir. Elde edilen veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu soru başlıkları altında kategorilere ve temalara ayrılmıştır. Veriler, belirlenen kategoriler ve temalar altında sınıflandırılarak okuyucu için anlaşılır hâle getirilmiştir. Analiz sonucunda, öğrencilerin cevapları değerlendirilmiş ve bazı katılımcıların görüşleri doğrudan aktarılmıştır.

İçerik analiz yöntemi kullanılarak kategorilerin ve temaların frekans değerleri oluşturulmuş ve bu değerler karşılaştırılarak analiz edilmiştir. İçerik analizinin temel amacı, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analiziyle derinlemesine incelenir ve betimsel yaklaşımla fark edilemeyen kavramlar ve temalar keşfedilebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2021: 249).

BULGULAR

Tablo 2’de belirtilen maddeyle filmler aracılığıyla değer aktarımı yapıp yapılamayacağı dair öğrenci görüşlerinden temalar oluşturulmuştur. Elde edilen verilere göre; katılımcıların çoğu, filmler aracılığıyla değer (kültür) aktarımının mümkün olacağı düşüncesindedir. Katılımcılar arasında özellikle tarihi filmler ile değer aktarımının yapılabileceği görüşü hâkimdir.

Bazı katılımcılar, filmlerin görsel ve işitsel açıdan etkili unsurlar olduğunu ve toplumun yaşam tarzını yansıttığını, değer aktarımı noktasında faydalı olduğunu düşünmektedir. Bazı katılımcılar ise filmlerin duygusal unsurlarla zenginleştiğini, filmlerin gerçek hayatın içinden ya da gerçek hayattan esinlenerek değer aktarımını sağladığı görüşündedir.

Tablo 2. Katılımcıların Filmler Aracılığıyla Değer (Kültür) Aktarımı Yapılıp Yapılamayacağına Dair Görüşleri

Kategoriler	Temalar	f	%
Evet	Tarihi filmler	6	17,65
	Başka kültür ve değerleri anlama imkanı	5	14,71
	Yaşam tarzı	5	14,71
	Görsel ve işitsel	4	11,76
	Düşünce tarzı	3	8,82
	Duygusal unsurlar	2	5,88
	Gerçek hayatı yansıtmaya	2	5,88
	Diğer	6	17,65
Hayır	Kusurları ve sorunları göstermek istememe	1	2,94

Katılımcılardan bazıları, kültürel mirasın korunmasında filmlerin önemli role sahip olduğunu belirtirken diğerleri ise filmlerin eğitici yönü olduğunu ve farklı perspektifler kazandırmada etkin olduğunu belirtmiştir. Filmler aracılığıyla değer aktarımı yapıp yapılamayacağına dair bulgularla ilgili örnekler şu şekildedir:

K1: "...dünyanın her yerinden insanlar ana dillerinden bağımsız olarak film izleyebiliyor uzak toplumların kültürlerini anlayabiliyor."

K2: "Evet film kültürü aktarır ancak bazı şehirlerin farklı bir kültürü var. Önemli olan ülkenin kendisidir. Örneğin o ülkenin müziği, dansı, sanatı, dini, giyim tarzı, dili, yaşam şekli ve konuşma şekli. Bütün bunlar film tarafından aktarılıyor."

K4: "Evet filmler kültürü aktarmak için güçlü bir araç olabilir film görsel ve duygusal unsurları bir araya getirerek izleyiciye başka kültürleri ve değerleri anlatma imkânı sağlar."

K5: "Evet çünkü benim düşünceme göre kültürü ifade eden birçok film var. Bunların çoğu eski insanların kültürünü, eski yaşamı, yemek kültürünü ifade ettiği gibi kültürü de ifade eden tarihi filmlerdir."

K8: "Evet filmlerin kültürel değerleri aktarmaya yardımcı olduğuna inanıyorum, çünkü film Endüstrisi modern toplumdaki en etkili sektörlerden biri olarak kabul edilmektedirler filmler kültürün dünyaya aktarılmasına büyük ölçüde yardımcı oluyor. Bazı insanlar sinemayı sadece eğlence amaçlı insanların zamanını çalan bir aktivite olarak görse de aslında onları eğitmeye düşünmeye sempati duymaya kızdırmaya itme amacına hizmet etmektedir..."

K9: "Elbette evet. Tüm ülkeler kendi tarihlerinin ve halklarının kültür ve geleneklerini anlatarak kendi kültürlerini filmlerle aktarabilirler."

K12: "Evet bence kültür aktarımında filmlerin çok önemli bir rol oynadığını düşünüyorum çünkü film ve diziler insanların gerçek hayatından esinlenerek topluma yansıyor."

K13: "Evet kültürel filmlerin insanların kültürünü geleneklerini ve değerlerini aktardığı doğrudur ve bu kültürleri filmler aracılığıyla ve onların halklar arasındaki iletişime ilişkin düşünce tarzları aracılığıyla öğrenebiliriz."

K15: "Sinema dünyanın en önemli eğlence ve görsel iletişimlerinden biridir... Tarihi olayları kültürleri onları belgelemek için üretiyor. Filmler kültürel mirasın korunmasına ve gelecek kuşaklara aktarılmasına katkı sağlar."

K17: "Bence filmler aracılığıyla değer kültürlerine aktarmalıdır. Onlar ne tarz yemekleri, ne tarz giyinmeleri gösteriyorlar nasıl büyüklere ve küçüklerle davranıyorlar, kültürlerinde hangi gelenekler var. Kutlamalar ve törenler nasıl yapılıyor gösteriyorlar."

K20: “Evet filmler kültür aktarımı için harika bir araç olabilir filmler farklı ülkelerin yaşam tarzlarını geleneklerini ve değerlerini izleyicilere aktararak kültürel anlayışı arttırabilir. Özellikle farklı ülkeler ve kültürleri keşfetmek isteyen daha iyi anlamalarına yardımcı olabilir. Bu yüzden filmler kültürel anlayışı arttırmak ve farklı perspektifler kazandırmak için güçlü bir araç olabilir.”

Filmler aracılığıyla değer aktarımının mümkün olup olamayacağını olumsuz olarak yanıtlayan bir katılımcı vardır. Katılımcının görüşü şöyledir:

K11: “Bana göre filmler bir ülkenin kültürünü bir yere kadar aktarabilir ama hayır. Çünkü insanlar çoğu zaman inançlarındaki ve kültürlerindeki kusurları ve sorunları göstermek istemezler.”

Tablo 3. Katılımcıların Türk Kültürüne Yönelik Aile Kavramına Dair Bilgileri

Kategoriler	f	%	Temalar	f	%
Bilgim var	18	85,71	Bağımlılık	9	27,27
			Çocuklara önem	5	15,15
			Küçük aile	4	12,12
			Saygı	4	12,12
			Sevgi	3	9,09
			Misafirperver	3	9,09
			Geniş aile	2	6,06
			Diğer	3	9,09
Bilgim yok	2	9,52			
Cevap yok	1	4,76			

Tablo 3’te belirtilen maddeyle Türk kültürüne yönelik aile kavramına dair katılımcı görüşlerinden temalar oluşturulmuştur. Katılımcıların çoğu, Türk ailelerinin birbirine bağlı olduğu ve Türklerin çocuklarına önem verdiği görüşündedir. Katılımcıların bazılarının göre Türk ailelerinde sevgi, saygı ve misafirperverlik hâkimdir.

Bazı katılımcılar Türk ailelerinin geniş aile yapısına sahip olduğunu, bazıları ise Türk ailelerinin nüfusunun az olduğunu belirtmiştir. Ayrıca katılımcılara göre Türk aile kültüründe yardımlaşma, destek olma da söz konusudur. Türk kültürüne yönelik aile kavramı hakkındaki bulgularla ilgili örnekler şu şekildedir:

K1: “Türk aileleri küçüktür birlikte yaşarlar...”

K2: “Türkiye’de milletinde aile en önemli yere sahiptir insanlar aile büyüklerine her zaman özel saygı duyarlar.... Türkiye’de aile bireyleri birbirlerine oldukça bağımlıdır...”

K3: “misafirperverlik ve cömertliği çok seviyorlar Türk aileler küçük ve büyüklere çok saygı duyarlar. Türk insanlarını kedileri çok seviyorlar.”

K6: “Türkiye’de aile her şeyin temelidir. Türkiye’deki aile arasında ne olursa olsun bir araya geldiklerinde mutlu olduklarını gördüm.”

K7: “Türk Ailesi çok güzel bence. Aralarında sevgiyi yakınlığı ve güvenliği buluyorlar. Çocuk ailede her şey olduğunu ve birbiriyle çok bağlantılı olduğunu görüyorum.”

K8: Dünyanın her ülkesinde çok sorunlu aileler var. Türkiye’de de çok sorunlu aileler var. Ama ben tam tersine Türk ailelerinin misafire çok saygı duyduğunu gördüm.”

K11: “Bana göre eski zamanlarda aileler daha kalabalıktı ama günümüzde ailelerdeki kişi sayısı azalıyor...”

K12: “Türk ailelerinde çocuklara çok önem veriliyor ve çocukları çok seviyorlar...”

K13: “Türk ailesinde aile bir aradadır azıcık bilgin dâhilinde. Türk erkeklerinin annelerine çok bağlı olduklarına ve aralarında güçlü bir bağ olduğuna inanıyorum. Fark ettiğiniz gibi onlar geniş bir ailedir ve ilişkileri sıkı sıkıya bağlı ve kılan benzeridir.”

K15: “Çok fazla bilgin yok ama çocuklar büyükanne ve büyükbabalarının elini öpüyor bayramlarda birbirlerini ziyaret ediyorlar. Birbirlerini destekliyorlar, yardım ediyorlar ve aralarında saygı var. Tatillerde birbirleriyle vakit geçiriyorlar.”

K16: “Türk ailesinde çocuk olması çok önemli, bu yüzden her ailenin az iki çocuğu var.”

K18: “Türk kültüründe aile kavramı genellikle geniş aile yapısını içerir ve aile bireyleri arasındaki bağlar oldukça güçlüdür. Aile, Türk toplumunda önemli bir yer tutar ve bireylerin sosyal hayatlarında önemli bir rol oynar. Aile içindeki ilişkiler genellikle saygı, sevgi ve dayanışma üzerine kuruludur. Ayrıca Türk ailelerinde misafirperverlik ve birlikte vakit geçirme önemli değerlerdir.”

Tablo 4. Katılımcıların Türklerin Barışçıl ve Vatansever Kimliği ile Türk Tarihi Konusundaki Bilgi Düzeyine Dair Görüşleri

Temalar	f	%
Vatansever	16	32,00
Barışçı	15	30,00
Türk tarihi hakkında bilgin biraz var	8	16,00
Türk tarihi hakkında bilgin var	6	12,00
Türk tarihi hakkında bilgin yok	3	6,00
Barışçı değil	1	2,00
Cevap yok	1	2,00

Tablo 4’te belirtilen madden, katılımcıların Türklerin barışçıl ve vatansever olup olmadığına ve katılımcıların Türk tarihi hakkında bilgi sahibi olup olmadığına dair görüşlerinden temalar oluşturulmuştur. Katılımcıların çoğu Türklerin vatansever ve barışçı olduğunu belirtmiştir. Katılımcılardan 8’i Türk tarihi hakkında biraz bilgiye sahip olduğunu ifade ederken, 6’sı ise Türk tarihi hakkındaki bilgilerini ayrıntılı olarak paylaşmıştır. Katılımcılardan 3’ü Türk tarihi hakkında bilgisinin olmadığını belirtmiş ve yine 3 katılımcı bilgi sahibi olup olmadığı hakkında bilgi vermemeyi tercih etmiştir. 1 katılımcı Türklerin barışçı olmadığını belirtmiş başka 1 katılımcı da bu soruya cevap vermemiştir. Türklerin barışçı ve vatansever olup olmadığı ile katılımcıların Türk tarihi hakkında bilgi sahibi olup olmadığı hakkındaki bulgularla ilgili örnekler şu şekildedir:

K4: “Evet Türkler genellikle barışçıl ve vatansever bir millet olarak kabul edilir. Türk tarihi zengin bir geçmişe sahiptir ve birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Türk tarihi uzundur ve bunların en önemlisi Konstantinopolis’i fetheden adil ve başarılı yönetiminin yanı sıra birçok savaşta başarıları ile ünlü olan Fatih Sultan Mehmet’tir.”

K7: “Evet Türklerin barışçıl bir millet olduğunu düşünüyorum. Türklerin ülkesini sevmesini ve kimsenin onu yok etmesine izin vermemesini seviyorum. Türk tarihi hakkında pek bilgin yok. Ama biliyorum ki İslam medeniyetinde çok güzel bir geçmişleri var.”

K10: “Benim düşüncem evet Türkler barışçı ve vatanseverdirler. Ülkelerini severler ve tüm milli bayramları kutlarlar. Ben biraz Türk tarihi biliyorum. Osmanlı zamanı ve medeniyetler nasıl kuruldu ve Atatürk’ün Ordu Komutanı iken neyi değiştirdiğini biraz biliyorum.”

K11: “Bu ülkeye ilk geldiğimde dikkatimi çeken şey, bu ülkenin bayrağına çok bağlı olması ve ülkesine gönül vermesidir. Buna tüm kalbimle katılıyorum. Türk milleti için ülkesinin istikrarı önemlidir. Aslında Barış’tan yanadır, gerçekte savaştan yanadır.”

K12: “Çok haklı, çok vatanseverdir genelde araba sürerken ve başka şeylerde bile aralarında kavgalar ve farklılıklar oluyor ama konu ülke ve düşmansa birlik olup düşmanlarını alt ediyorlar. Ve bu çok hoşuma gidiyor. Türk tarihi hakkında biraz biliyorum. Gelecekte Türkiye tarihi hakkında daha fazla çalışmayı planlıyorum.”

K13: “Türkler vatanlarını çok severler. İlim onlar için kutsaldır. Tarihleriyle ve vatanlarıyla gurur duyarlar. Türk halkını görünce onların değerlerini, vatan sevgisini, gururunu sevdim. Onlar için değil kutsal bir şeydir. Türk tarihini iyi biliyorum ve seviyorum. Yaptıkları savaşları ve kadim tarihlerini de unutmuyoruz. Türkler milletini, toprağını vatanını, dilini, medeniyetini seven bir halktır.”

K18: “Türkler tarih boyunca barışçı bir millet olmuşlardır. Ancak vatandaşlarına vatanlarına ve değerlerine bağlı bir şekilde vatanseverliklerini de korumuşlardır. Türk tarihi hakkında genel bilgilere sahibim ancak tarihin tüm detaylarını bilmem mümkün değil.”

K14: “Hayır Türkler barışçı değil. Türk tarihi hakkında Türkiye’de çok var. Ben tarihi bilgi ama ben genellik biraz biliyorum.”

Tablo 5. Katılımcıların, Türklerin Yardımseverliği ve Başka Kültürlerden İnsanlara Destek Olmalarına Dair Görüşleri

Temalar	f	%
Yardımsever	12	44,44
Destek oluyor	11	40,74
Yardımsever değil	1	3,70
Destek olmaz	1	3,70
Diğer	2	7,41

Tablo 5’te belirtilen maddeden katılımcıların, Türklerin yardımsever ve başka kültürden insanlara destek olan bir millet olup olmadığına dair görüşlerinden temalar oluşturulmuştur. Bulgulara göre katılımcıların çoğu Türklerin yardımsever olduğu ve başka kültürden insanlara destek verdiği görüşündedir. 1 katılımcı Türklerin yardımsever olmadığını belirtmiştir. 1 katılımcı ise dünyada, kendi kültürü dışındaki kültürle kimsenin destek olmayacağı görüşünde olduğunu ifade etmiştir. Katılımcılardan 2’si cevap vermemiştir. 1 katılımcı Türklerin kendi tarihlerini ve kültürünü sevdiğini ve farklı kültürleri tanığını belirtmiştir. Başka 1 katılımcı ise bazen Türklerin iyi olduğunu ve herkesi sevdiğini, bazen de kendi ülkelerindeki diğer milletlerden insanları sevmediklerini gördüğünü ifade etmiştir. Bu konu hakkındaki bulgularla ilgili örnekler şöyledir:

K4: “Evet çok daha genellikle yardımsever bir millettir ve farklı kültürden insanlara destek olabilirler Türk halkı ihtiyaç sahiplerine yardım etmek ve insanlık için pozitif katkılar sağlamak konusunda çeşitli çalışmalar yapmaktadır.”

K7: “Bazı Türklerin diğer kültürleri desteklediğini düşünüyorum.”

K8: “Evet Türk milletine çok faydalıdır. Geçen gün cami imamına dini bir konuda danışmak için camilerden birine gittim. Bana çok iyi davrandı. Evet, başka kültürden insanlara destek veriyorlar.”

K13: “Bence Türkler kendi kültürlerini seviyorlar ve her şeyi seviyorlar ben buna ırkçılık demiyorum, onların tarihine ve diline olan saf sevgisi diyorum ve onlara değer veriyorlar...”

K18: “Evet çok daha genelde yardımsever bir millet olarak bilinirler ve başka kültürden insanlara daha destek olabilirler. Türk halkı doğal afetlerde, savaşlarda ve diğer acil durumlarda dünya genelinde yardım faaliyetlerinde bulunmuş ve insanlara destek olmuştur.”

K20: “Evet çok daha genel olarak yardımsever bir millet olarak bilinir. Türk insanı hem kendi halkını hem de diğer kültürden insanları desteklemeye önem veriyorlar. Afet durumlarında özel hassasiyet göstererek ihtiyaç sahiplerine yardım ederler.”

K21: “Evet çoktan yardımsever bir millet. Çünkü farklı ülkelerden insanlar Türkiye’ye gelir, öğrenme, tedavi veya turizm için. Türkler yardımsever bir millet olmasa onlar Türkiye’ye gelmez ama Türkiye’de çok öğrenci var.”

Olumsuz cevaplar

K9: “Dünya kültürleri açık bir şeydir ve hiçbir ülkeye kendi kültürü ve düşüncesi dışındaki bir kültürü desteklemeyi çünkü kendi kültürüne karşı bir kültür her zaman olacaktır.”

K12: “Yaklaşık 4 yıldır Türkiye’de yaşıyorum ve para dışında yardım edecek bir Türk ile tanışmadım. Bence bir Türk için para her şeyden önemlidir.”

Araştırmanın birinci aşamasında, katılımcıların yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan dört temel açık uçlu soruyu yanıtlamasının ardından ikinci aşamada film izleme etkinliği gerçekleştirilmiştir. Son aşamada katılımcılardan görüşme formunda yer alan yedi temel açık uçlu soruyu yanıtlanması istenmiştir. Bu yedi sorunun ilk dört sorusu birinci aşamada yer alan sorularla aynıdır. Buradaki amaç, film izleme etkinliğinin ardından katılımcılardaki değişimi gözlemlemektir. Katılımcıların cevapladığı son aşamadaki soruların bulguları şu şekildedir:

Tablo 6. Katılımcıların Filmler Aracılığıyla Değer (Kültür) Aktarımı Yapılıp Yapılamayacağına Dair Görüşleri

Kategoriler	Temalar	f	%
Evet	Tarihi filmler	1	4,55
	Başka kültür ve değerleri anlama imkanı	1	4,55
	Yaşam tarzı	7	31,82
	Görsel ve işitsel	3	13,64
	Düşünce tarzı	1	4,55
	Duygusal unsurlar	1	4,55
	Gerçek hayatı yansıtmı	1	4,55
	Diğer	6	27,27
Belirsiz cevap		1	4,55

Tablo 6’da belirtilen maddeden katılımcıların birinci aşamada verdikleri cevaplarla son aşamada verdikleri cevaplar karşılaştırıldığında verilen cevapların değişiklik gösterdiği gözlemlenmiştir. Daha önce olumsuz cevap bildiren katılımcı, film izleme etkinliğinden sonra olumlu bir cevap vermiştir. Ayrıca tabloya belirsiz cevap kategorisi eklenmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların Türk Kültürüne Yönelik Aile Kavramına Dair Bilgileri

Kategoriler	f	%	Temalar	f	%
Bilgim var	21	100,00	Bağımlılık	9	26,47
			Çocuklara önem	4	11,76
			Küçük aile	2	5,88
			Saygı	6	17,65
			Sevgi	-	
			Misafirperver	5	14,71
			Geniş aile	5	14,71
			Diğer	3	8,82
Bilgim yok	-				
Cevap yok	-				

Tablo 7’de belirtilen madden katılımcıların birinci aşamada verdikleri cevaplarla son aşamada verdikleri cevap karşılaştırıldığında verilen cevapların değişiklik gösterdiği gözlemlenmiştir. Daha önce bilgisi olmadığını belirten 2 katılımcı görüş ifade etmiş, cevap vermeyen 1 katılımcı ise bu sefer soruyu cevaplamıştır.

Birinci aşamadaki bulgularda 3 katılımcı sevgi temasına yer verirken, son aşamada bu temadan bahseden katılımcı olmamıştır.

Tablo 8. Katılımcıların Türklerin Barışçıl ve Vatansever Kimliği ile Türk Tarihi Konusundaki Bilgi Düzeyine Dair Görüşleri

Temalar	f	%
Vatansever	10	26,32
Barışçı	8	21,05
Türk tarihi hakkında biraz var	5	13,16
Türk tarihi hakkında bilgim var	8	21,05
Türk tarihi hakkında bilgim yok	1	2,63
Türk tarihi hakkında görüş yok	5	13,16
Barışçı değil	1	2,63
Cevap yok	-	

Tablo 8’de belirtilen madden katılımcıların birinci aşamada verdikleri cevaplarla son aşamada verdikleri cevap karşılaştırıldığında verilen cevapların değişiklik gösterdiği gözlemlenmiştir. Elde edilen yeni bulgulara göre birinci aşamada Türk tarihi hakkında biraz bilgisi olduğunu söyleyen 8 katılımcıdan 3 katılımcı son aşamada bilgi sahibi olduğuna dair görüş belirtmiştir. Birinci aşamada katılımcılardan 6’sı Türk tarihi hakkında bilgisi olduğunu belirtirken, son aşamada bu görüşe 2 katılımcı daha eklenmiştir. Türk tarihi hakkında görüşü olmadığını söyleyen 3 katılımcıdan 2’si son aşamada bilgi paylaşımında bulunmuştur. Daha önce cevap vermeyen katılımcı da son aşamada soruya cevap vermiştir. Son olarak birinci aşamada görüş bildiren 5 kişi son aşamada soruya cevap vermiş fakat cevaplarını soruya göre belirtmemişlerdir. Bu katılımcılar için, “Türk tarihi hakkında görüşü” yok teması oluşturulmuştur.

Tablo 9. Katılımcıların, Türklerin Yardımseverliği ve Başka Kültürlerden İnsanlara Destek Olmalarına Dair Görüşleri

Temalar	f	%
Yardımsever	14	46,67
Destek oluyor	11	36,67
Yardımsever değil	1	3,33
Destek olmaz	1	3,33
Diğer	2	6,67
Cevap yok	1	3,33

Tablo 9’da belirtilen madden katılımcıların birinci aşamada verdikleri cevaplarla son aşamada verdikleri cevap karşılaştırıldığında verilen cevapların bazılarının değişiklik gösterdiği gözlemlenmiştir. Türklerin yardımsever olduğunu düşünen katılımcılar 12’den 14’de yükselmiştir. Türklerin başka kültürden insanlara destek olduğunu düşünen katılımcı sayısıyla yardımsever olmadığını ve destek olmadığını düşünen katılımcı sayısı birinci aşamanın bulgularına göre aynıdır. Soruya göre cevap vermeyen “diğer” temasında belirtilen katılımcı sayısı da 2’den 4’e yükselmiştir. Katılımcılardan 1’i de birinci aşamada cevap verdiği soruya son aşamada cevap vermemiştir.

Tablo 10. Katılımcıların, Türk Değerlerini (Kültürünü) Öğrenmek için Bir Film İzlemenin Yeterliliğine Dair Görüşleri

Kategoriler	Temalar	f	%
	Film izlemek yeterli değil	12	54,55
Hayır	Bir film izlemek yeterli değil	9	40,91
Evet	Sadece bir konu için yeterli	1	4,55

Tablo 10’da belirtilen madden katılımcıların Türk değerlerini öğrenmek için bir filmin yeterli olup olmadığına dair görüşlerinden temalar oluşturulmuştur. Elde edilen bulgulara göre katılımcılardan 12’si, Türk değerlerini öğrenmek için sadece film izlemenin yeterli olmadığını belirtmiştir. 9 katılımcı ise bir film izlemenin Türk değerlerini öğrenmek için yeterli olmadığını görüşündedir. 1 katılımcının görüşüne göre ise Türk değerlerini bir filmle öğrenebilmek mümkündür. Bu konu hakkındaki katılımcı görüşleri şöyledir:

K10: “Filmi izlemek size Türk değerleri hakkında çok şey öğretir ama yeterli değildir. Çünkü Türklerin özellikle tarihlerinde pek çok değer vardır.”

K12: “Etkisi büyük ama yeterli değil.”

K18: “Bir film izlemek Türk değerlerini ve kültürünü kavramak için yeterli olmayabilir ancak bir film bu değerleri ve kültürü anlamak için iyi bir başlangıç olabilir.”

K20: “Film bir kültür öğrenmek için iyi bir başlangıç olabilir ancak tek başına yeterli değildir.”

Tablo 11’de belirtilen madden katılımcıların derslerde değer aktarımına yönelik film seyredilmesi ve bu filmlerin ne kadar süreyle seyredilmesine dair görüşlerinden temalar oluşturulmuştur. Katılımcıların çoğu bu araştırma kapsamında seyredilen “Ayla” filmi gibi filmlerin derslerde seyredilmesi gerektiği görüşünde olduğunu belirtmiştir. Her katılımcı farklı süre önerisinde bulunmuştur. Katılımcılardan bazıları süre açısından hafta bazında görüşlerini belirtirken bazıları ise saat bazlı süre önerisinde bulunmuştur. Bu konu hakkında katılımcı görüşleri şöyledir:

K4: “Evet bu filmleri seviyorum çünkü hayata dair önemli mesajlar veriyorlar ne kadar süreyle yapılacağı öğretmene ve sınıfın ihtiyaçlarına bağlı olacaktır.”

K5: “Diyelim ki Haftada bir gün bir saat film izliyoruz bunun öğrencilerini konuşma ve dinleme becerilerini geliştirdiğine inanıyorum.”

K10: “Evet bu filmleri sınıfta haberi sadece izlemeyi çok seviyorum çünkü bu filmler Türk tarihini değerlerini kültürünü çok güzel anlatıyor.”

K13: “Öğrencinin üzerindeki akademik baskıyı hafifletecek ilk şeyin tür film olması çok önemli diye düşünüyorum ikinci şey ise kelimelerin nasıl telaffuz edildiğine dair daha fazla şey duymak 3 şey daha eğitimi Olmaktır haftada bir saat yeterli sanırım.”

Tablo 11. Katılımcıların, Türk Değerlerini (kültürünü) Öğrenmek için Bir Film İzlemenin Yeterliliğine Dair Görüşleri

Kategoriler	f	%	Temalar	f	%
Evet	19	90,48	Haftada 1 kez	5	26,32
			3 Saat	3	15,79
			2 Saat	3	15,79
			İhtiyaca göre değişir	2	10,53
			İki haftada bir	1	5,26
			4 Saat	1	5,26
			3 saat	1	5,26
			Diğer	3	15,79
Hayır	2	9,52			

Tablo 12. Katılımcıların İzledikleri Filmde En Beğendikleri ve En Beğenmedikleri Sahnelere Dair Görüşleri

Kategoriler	Temalar	f	%
Beğendiğim Sahne	Kavuşma ve güzel anlar	8	19,05
	Yardımseverlik ve dayanışma	7	16,67
	Diğer	6	14,29
Rahatsız Olduğum Sahne	Savaş ve ayrılık	8	19,05
	Duygusal zorlanma	3	7,14
	Diğer	8	19,05
Rahatsız Olduğum Sahne yok		2	4,76

Tablo 12’de belirtilen maddeden katılımcıların izledikleri filmde en beğendikleri ve en beğenmedikleri sahnelerle dair görüşlerinden temalar oluşturulmuştur. Bu konu hakkındaki katılımcı görüşleri şöyledir:

K2: “Filmde en sevdiğim sahne yıllar sonra Buluşmaları ve hüznü ayrılık sahnesi.”

K3: “.....En rahatsız olduğum sahne çok sayıda bomba ve cinayet sahnesi...”

K5: “Filmde en sevdiğim sahne Süleyman karakterinin insanlara yardım etmeyi çok sevmesi Bu yüzden küçük kıızı görünce hiç tereddüt etmeden onu da yanına alması.”

K10: “Filmin sonu kızla tanışması filmin en güzel sahnesidir izlerken en rahatsız olduğumuz sahne dövüş sahneleriydi ben en etkileyen sahne Ali’nin ölümüydü.”

K15: “En çok beğendim küçük kız ölümden kurtarma sahnesi rahatsız olduğum sahne yok film her sahnesi mükemmeldir.”

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Filmler, birden çok duyu organına hitap eden yaratımlardır. Olaylar, konular ve durumlar filmler aracılığıyla somut hâle gelmekte; filmler ile toplum değerlerinin (kültürünün) eğlenceli bir yolla aktarılması gerçekleşmektedir. Alan yazındaki araştırmalarda; filmler aracılığıyla değer aktarımı etkinliğinin, yabancılara Türkçe öğretiminde kullanımının arttırılması gereken faydalı bir metot olduğu belirtilmektedir.

“Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Konuşma Becerisi Kazandırmada Filmlerin Kullanımı” adlı çalışmada; doğru film seçimi ve doğru yöntem kullanımıyla yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrencilere konuşma becerisi kazandırmada filmlerin önemli bir yere sahip olduğu belirtilmiştir (İşcan ve Karagöz, 2016: 1277).

“Yabancılara Türkçe öğretiminde filmlerin kullanımı (Selvi Boylum Al Yazmalım filmi örneği)” isimli başka bir araştırmada ise; Batı’da sistematik bir biçimde yabancı dil öğretiminde filmlerin kullanıldığı hatta Uzakdoğu ülkelerinde de bu yönetime gereken değerin verilmeye başlandığı vurgulanmıştır. Araştırmada özellikle filmlerde yer alan kültürel öğelerin öğrenciler/katılımcılar tarafından iyi anlaşılabilmesi adına etkinliklerde öğretmen/uygulayıcı etkisinin gerekli olduğu ifade edilmiştir (İşcan ve Delen, 2017: 97-98).

“Filmlerle Yabancılara Türkçe Öğretimi: Beyaz Melek Film Örneği” çalışmasında da yabancılara Türkçe öğretiminde film kullanımının; dört temel dil becerisini (dinleme, okuma, konuşma, yazma) geliştirmede kullanılabileceğinin ve Türk kültürüne dair unsurları hem anlamada hem doğru biçimde kullanmada mühim bir yere sahip olduğunun altı çizilmiştir (Yılmaz ve Diril, 2015: 237-238).

Yabancılara Türkçe öğretimine yönelik metot olarak film kullanımının örneklerini çoğaltmak mümkün olmakla birlikte bu çalışmada gerçek bir olaydan yola çıkılarak çekilen “Ayla” filmi kullanılmıştır. Bu film, Türkiye-Kore arasındaki ilişkiye yer vermektedir. İki ülkenin kültürü arasındaki benzerlikleri ve farklıları işleyen film, kültürel farkındalık kazandırması açısından da seçilmiş önemli bir örnektir.

İnsanî ilişkilerin kıymetini vurgulayan “Ayla” filmi, Türkçe ve Korece dillerinin gerçek kullanımını göstermekte, dil öğrenimine katkı sağlamakta ve dil öğrenenler için pratik bir kaynak oluşturmaktadır.

Çalışmada, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde değer aktarım aracı olarak filmlerin kullanılmasının etkili olup olmadığının tespiti amaçlanmıştır. 21 öğrenciden yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla elde edilen bulgulara göre şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Katılımcılar, genel olarak filmlerin değer aktarımında etkili bir yol olduğu görüşündedir.
- Katılımcıların çoğu Türkçe öğretiminde ders içinde, değer aktarım aracı olarak filmlerin seyredilmesi gerektiği düşüncesindedir. Ne kadar süre film seyrettirilmesi konusunda ise katılımcıların birbirinden farklı görüşleri bulunmaktadır.
- Katılımcılar yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde değer aktarımı için bir film izlemenin yeterli olmadığı görüşündedir. Bazı katılımcılar ise değer aktarımının sadece filmlerle mümkün olamayacağını vurgulamıştır.
- Katılımcıların filmi izlemeden önceki görüşleriyle filmi izledikten sonraki görüşleri arasında farklar olduğu tespit edilmiştir.
- Öğrencilerin B2 seviyesinde olması, Türkçe olan ve altyazı bulunmayan bu filmi kolay izlemelerini, anlamalarını sağlamıştır.

Üç aşamada gerçekleştirilen bu çalışmada; katılımcılara birinci ve üçüncü aşamada 4 adet ortak açık uçlu soru sorulmuş, katılımcıların bu sorulara verdikleri cevaplar karşılaştırılmıştır. Elde

edilen bulgulara göre her iki aşamada, aynı sorulara verilen cevapların değişiklik gösterdiği gözlemlenmiştir. Bazı öğrenci görüşlerinden oluşturulan kategoriler ve bu kategorilerden elde edilen temalar arasında iki uygulama arasında farklılıklar ortaya çıkmıştır. Aynı sorulara verilen farklı cevapların sebepleri ise şu şekilde olabilir;

- Uygulamanın başında öğrencilerin fikirlerini daha rahat ifade edebilmeleri için kendi dillerinden Türkçeye çeviri yapabilecekleri belirtilmiştir. Katılımcıların kullandıkları çeviri araçları dolayısıyla cevaplarına yönelik farklılık olduğu düşünülebilir.
- Aynı sorularla karşılaşan öğrencilerin ikinci uygulamada sıkılmış oldukları ve bu yüzden farklı cevaplar verdiği yorumu da yapılabilir.

Bu farklılıklar, olumlu sonuçların elde edilmesini de sağlamıştır. “Filmler aracılığıyla değer aktarımı yapılabileceğini düşünüyor musunuz?” sorusuna tek olumsuz cevabı veren katılımcı, son aşamada cevabını değiştirmiş ve olumlu cevap vermiştir. İlk aşamada cevap vermeyen ya da görüş bildirmeyen bazı katılımcılar da son aşamada görüşlerini belirtmeyi tercih etmişlerdir.

Elde edilen bulguların bütününden hareketle; yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde değer aktarım aracı olarak filmlerin izlettirilmesine yönelik şu önerilerde bulunulabilir:

- Dil öğretiminde öğreticiler, değer aktarımı için ders içinde film izleme etkinlikleri düzenleyebilir.
- Filmlerin izlenme aralığı ve süresi, dersin içeriğine veya ihtiyacına göre öğreticiler tarafından belirlenebilir.
- Film izleme etkinliği gerçekleştirilirken öğrencilerin dil seviyesi göz önünde bulundurulmalıdır. Düşük seviyedeki öğrenciler için, alt yazılı filmlerin tercih edilmesi daha uygun olabilir.
- Bu araştırmaya benzer bir çalışma yapılırken öğrencilerden, soruların cevaplarını çeviri yaparak vermelerinden önce direkt kendi ana dillerinde ya da yetkin oldukları başka bir dilde cevaplamaları istenebilir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Destek Bilgisi: Herhangi bir kurum ve/veya kuruluştan destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması: Yazarlar arasında çıkar çatışması yoktur.

Etik Onay: Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara riayet edildiğini yazar(lar) beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi’nin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk makale yazar(lar)ına aittir.

Etik Kurul Onayı: İstanbul Gelişim Üniversitesi Yayın Etik Kurulundan 24.05.2024 tarih ve 07 sayılı karar numarası ile izin alınmıştır.

Araştırmacıların Katkı Oranı: Yazarlar çalışmaya eşit oranda katkı sağlamıştır.

KAYNAKÇA

Akkaya, A. (2013). Yabancılar Türkçe öğretimi kapsamında fıkralar: Nasreddin Hoca fıkraları, *Milli Folklor*, 125(100), 71-181.

Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır?, *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388.

Istanto, J. (2009). The use of films as an innovative way to enhance language learning and cultural understanding, *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*, 6(1), 278-290.

İşcan, A. (2017). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kültür Aktarım Aracı Olarak Filmlerden Yararlanma, *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 58, 437-452.

İşcan, A. ve Delen, M. (2017). Yabancılara Türkçe öğretiminde filmlerin kullanımı (Selvi Boylum Al Yazmalım filmi örneği), *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(2), 87-101.

İşcan, A. ve Karagöz, B. (2016). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Konuşma Becerisi Kazandırmada Filmlerin Kullanımı, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(4), 1265-1278.

Küçük Turgut, B. (2020). Değerler eğitimi yaklaşım ve uygulamaları, H. Ekşi ve A. Katılmış (Ed.), *Karakter ve Değerler Eğitimi* içinde (ss.95-114) Ankara: Pegem.

Memiş, M. R. (2016). Yabancı Dil Öğretiminde Eğitim Ortamı ve Kültür Aktarımı, *Turkish Studies*, 11(9), 605-616.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, F. ve Diril, A. (2015). Filmlerle Yabancılara Türkçe Öğretimi: Beyaz Melek Film Örneği, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(10), 223-240.